

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **Z. D.**, zastoupeného JUDr. Jaroslavem Krůškem, advokátem se sídlem Jaltská 7, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 7. 2008, č. j. 61 Az 120/2007 - 41.

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl včasnou kasační stížností shora uvedený rozsudek, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále „žalovaný“) ze dne 9. 12. 2007, č. j. OAM-1-914/VL-07-11-2007, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že je uplatněna z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Podle stěžovatele není názor krajského soudu, který zamítl jeho žalobu proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného jako nedůvodnou, správný. Stěžovatel připouští, že jeho snaha o získání mezinárodní ochrany byla především řízena obavou z přímého nebezpečí, které mu hrozilo od soukromých osob. Toto nebezpečí považuje stěžovatel za závažné, neboť se mohl důvodně obávat o svůj život. Domnívá se, že soudem citovaná ustanovení (§ 12, § 13, § 14 zákona o azylu) mají vytvořit určitý stav osobního bezpečí soukromých osob. Pokud ale domovský stát žadatele zásadně nezajišťuje jeho ochranu před mimořádnými riziky, je nepochybné, že ve svém výsledku jde o stav rovnocenný tomu, jako kdyby stát sám žadatele svým jednáním ohrozil. Nastane-li takovýto stav, stěžovatel má za to, že takový stát nelze považovat za bezpečný a ohrožení soukromými osobami a orgány státu je ve svém výsledku a příčinách vlastně rovnocenné. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje zrušit napadený rozsudek krajského soudu a vrátit mu věc k dalšímu řízení. Zároveň žádá, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její důvodnost, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. V dalším plně odkazuje na správní spis.

Nejvyšší správní soud především konstatuje, že se stěžovatelovou žádostí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti samostatně nezabýval, jelikož tento plyne automaticky již z ustanovení § 32 odst. 5 zákona o azylu v nyní účinném znění.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pro stručnost lze odkázat na precedenční usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006 (publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz), ve kterém byl podrobně vymezen institut přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany.

Při posouzení toho, zda kasační stížnost podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, nemohl zdejší soud přehlédnout, že se námitkou, kterou stěžovatel v kasační stížnosti argumentuje (nebezpečí útoků ze strany soukromých osob v zemi původu), již dříve ve skutkově obdobné situaci vícekrát zabýval. Nejvyšší správní soud vyjádřil přesvědčení, že pronásledování soukromými osobami (vyhrožování, vydírání) nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy se žadatel o mezinárodní ochranu nepokusil řešit své problémy s příslušnými orgány domovského státu, které jsou plně funkční a potřebnou pomoc poskytují; důvodem pro udělení azylu mohou být pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se stěžovatel skutečně domáhal poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout (viz např. rozsudky ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, konkrétně v případě Ukrajiny pak rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49, publ. pod č. 101/2004 Sb. NSS, vše dostupné na www.nssoud.cz).

Stěžovatel v kasační stížnosti neuvádí, že by se obrátil s žádostí o pomoc na příslušné orgány domovského státu, resp. že by mu pomoc ze strany orgánů veřejné moci byla odeprána, a ze spisového materiálu rovněž nevyplývá, že by byl stěžovatel v tomto ohledu jakkoli aktivní. Jak uvedl Nejvyšší správní soud např. ve svém rozhodnutí ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54 (dostupné na www.nssoud.cz), „*obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.*“

Lze tedy shrnout, že přijatelnost kasační stížnosti nemůže být založena na potřebě řešit tuto právní otázku, neboť se jedná o otázku, k níž se opakovaně a podrobně zdejší soud již v minulosti vyjádřil.

Vedle toho nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany až na sklonku roku 2007, tedy více než čtyři roky poté, co přicestoval do České republiky, a v roce 2004 mu byl za trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny, když se pokusil na falešný litevský pas vyjet do Německa, uložen trest vyhoštění z České republiky na dobu tří let. Jak v této souvislosti Nejvyšší správní soud judikoval, o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového (srov. rozsudek ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, dostupné na www.nssoud.cz). Podání žádosti o mezinárodní ochranu až po několika letech pobytu na území České republiky, za situace, kdy bylo stěžovateli uloženo soudní vyhoštění, lze proto považovat za ryze účelové.

Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto nepřijatelnou a podle ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu